

„Primorski List“

izhaja vsaki 1., 10., in 20., dan v mesecu. Cena za celo leto 1 gl. 50 n., za pol leta 75 n. Posamezne številke se dobivajo v tabakarnah: Nunske ulice in Šolske ulice po 4 nov.

PRIMORSKI LIST

Uredništvo in upravnništvo mu je v Gorici, Nunske ulice št. 10. — Neprankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema oglase in naznanila po pogodbi.

Boučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse na vero, dom, cesarja!

Odgovorni urednik in izdajatelj: J. Marušič.

Lastnik: Konsorcij „Primorskega Lista“.

Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Nj. Veličanstvo, cesarica in kraljica Elizabeta zavratno umorjena.

Poročilo, ki strašnejše in groznejše biti ni moglo, nam je dne 10. t. m. ob pozni uri donesel brzojav:

Njenega Veličanstva, naše preljubljene cesarice, ni več, ona je mrtva, padla je žrtva brezbožne roke zavrženega morilca-anarhista.

Ko smo zaslišali vest o nasilni smrti presvede cesarice, nismo mogli verjeti in tudi nismo verjeli. Nismo mogli misliti, da bi se nahajalo tako podlo bitje, ki bi se drznilo stegniti svojo roko nad nedolžno žensko bitje. Upali smo, da se ta vest ne potrdi.

Toda govorica, ki se je vedno bolj razširjala, bila je slednjič tudi uradno potrjena. Tedaj pa je vstrepetalo v našem bitstvu. Zgrozili smo se, in britka žalost nam je polnila srce. Srd je zvijala roke v pesti nad hudodelcem, ki je dvignil proketo svojo roko nad bolno, staro ženo, nad vladarico, ki je bila cesarica le, da je bila angelj miru, ki ni nikdar nikogar žalila in povsod delila dobrote in dela krščanskega usmiljenja.

Kakor strela z jasnega zadela je ta novica avstrijske narode, slaveče vladarsko petdesetletnico. Veselje in radost sta potihnili, žalostnega srca drug drugemu toži: *Cesarice Elizabete ni več!*

Plemenita, ljubeznipolna vladarica je odvzeta avstrijskim narodom!

Zvesta družica je ugrabljena žalujočemu soprogu!

Matere ubogih ni več; roka, ki je delila toliko dobrot, je mrzla — mrtva!

Dika vladaric vseh narodov je padla! *To je srca avstrijskih narodov pretresujoča vest, to je najkrutejši vdarec za ljubljene našega vladarja!*

Grenka kupa trpljenja zanj še ni bila izpraznjena.

Da ga je bil napadel morilec, da so mu usmrtili ljubljene brata Maksimilijana, da so mu umorili jedinega sina, da se v jubilejnem letu vrsti v državi kriza za krizo, to tedaj še ni bilo dovolj poskušnje. Doživeti je moral tudi še najhujše, da mu je na tuji zemlji morilec z bodalom umoril soprogo — vladarico.

Ubogi vladar opravičeno si ob tej vesti zdihnil: „Tedaj tudi najhujše me je moralo zadeti!“

Zato pa se ob tej žalosti naša srca obračajo le k našemu preljubljenemu, toli skušanemu očetu, Francu Jožefu I.

V božjo voljo vdan sameva v samoti in v molitvi išče tolažbe svojemu potrtemu srcu. Toda ni sam, z njim združeni so njegovi narodi, ki z njim tugujejo in molijo kakor jedna družina:

Bog potrdi našega presvitlega cesarja, daj mu moč, da prenese tudi ta vdarec, ljudomili vladarici pa podeli večni mir!

Umor.

Naša cesarica kakor znamo ni bila trdnega zdravja. Da bi si utrdila oslabele zdravje, izbrala si je cesarica pred kratkim genevsko jezero, katero se ji je že v prejšnjih letih zelo omililo. Stanovala je v kraju Caux, odkoder je večkrat obiskala lepo mesto Genevo. Tudi zadnji petek je prišla v to mesto s svojim spremstvom. V soboto se je nameravala vrniti zopet v Caux. Večina spremstva se je odpeljala z železnico, cesarica pa se je z jedno dvorno gospo napotila k obrežju genevskega jezera, da se odpelje s parnikom. Bilo je v soboto popoldne ob pol 2. uri. Cesarica je šla proti jezeru z dvorno gospo grofice Sztaray. Zločinec, katerega je spremljal star, sivobradat mož, se je bližal od nasprotne strani. Ko pride tik cesarice, zdela se je, kakor da bi se spodtaknil in mi-lil pasti. Zraven je z roko mahnil proti cesarici. Spremljevalka grofice Sztaray je menila, da je mahnil z roko le po zraku, kakor se to navadno stori, kadar kdo misli pasti. Ko se je zločinec vzravnil, je zbežal.

Cesarica je omahnila nazaj ter se zgrudila na zemljo. Grofica Sztaray jo je hitro vzdignila ter vprašala: „Veličanstvo, ali Vam je slabo?“ Cesarica je odgovorila: „Ne vem.“ — „Prestrašili se ste“, izpregovoril zopet grofica ter dostavi: „Ali čutite kake bolečine?“ Cesarica: „Ne morem povedati; zdi se mi, da me na prsih nekaj boli.“

Šle ste naprej proti jezeru. Grofica reče: „Veličanstvo, izvolite se opreti na mojo roko!“ Cesarica odgovori: „Hvala, ne bom!“ Šli sta dalje ter prišli na krov parnika, s katerim sta se mislili odpeljati v Caux.

Ko sta bili že na parniku, vpraša cesarica grofico: „Ali sem zelo bleda!“ — „Da, Veličanstvo, ste se pač vznemirili!“ V tem trenutku zopet omahne in se zgrudi na tla. Izgubila je zavest.

Grofica in druge gospe so si prizadevale spraviti cesarico zopet k zavesti. Spremljevalka grofica Sztaray je mislila, da je cesarico le napala živčevna slabost, a da bo kmalu boljše. Na kak zločin si niti ni upala misliti, kajti v roki moža, ki je mahnil proti cesarici, ni zapazila nobenega orožja. In res se je cesarica kmalu zavedla, vstala ter vprašala: „Kaj pa se je pravzaprav zgodilo.“ To so bile zadnje besede cesarice. V istem hipu je zopet omahnila ter izgubila zavest. Začela je težko dihati. In dihanje se je kmalu spremenilo v ono rohljenje, kakor je opazujemo pri umirajočih. Navzoče gospe so se le sedaj zadrževale krvni madež na cesarici obleki. Parnik se je vrnil in se zopet usidral v pristanišču. Cesarico so prenesli na nosilnici v hotel Beaurivage. Zdravnik dr. Golay in jeden duhovnik, ki je bil slučajno v istem času na parniku, bila sta takoj na mestu. Ko je duhovnik izvršil svoje sveto opravilo, poskusil je zdravnik z umetnim dihanjem in drgnjenjem. Toda bilo je vse zaman. Cesarica je že bila izdahnila svojo blago dušo . . .

Ko je zdravnik naznanil, da je cesarica že mrtva, so vsi navzoči poklekli in molili. Bilo je okoli 3. ure v soboto popoldne.

Morilec.

Ko je morilec napadel in zabodel cesarico vrgel je bodalo daleč od sebe in zbežal po cesti proti velikemu trgu, kjer bi se mogel skriti. Toda dva kočijaža, ki sta stala na jezerskem obrežju in videla napad sta ga vjela,

izročila takoj nekemu mornarju in orožniku Kaizerju, ki sta ga odvedla v bližnjo policijsko stražnico. Morilec je med potoma prepeval ter zadovoljno dejal: „Gotovo sem dobro zadel, gotovo sem jo umoril.“

Morilec se imenuje Luigi (Alojzij) Lucheni in je Italijan, rojen 23 apr. 1873 l. sicer v Paziru, pristojen pa v Borgo San Donnino v provinciji Parma. Izpovedal je, da je prišel v Genevo z namenom, da umori kako visoko osebo, zlasti je mislil na vojvodo Orleanskega. Ker je slučajno zvedel, da je cesarica Elizabeta v Genevi, sklenil je njo umoriti. Čakal jo je od 6 ure zjutraj. In nakana se mu je posrečila. Kot orožje je rabil 9.3 cm. dolgo, trioglato bodalo (pilo) s lesenim državjem.

Morilec je srednje postave, krepkega, trsa-stega trupla, zarujevalega lica. Ima majhne, ru-jave brke. Pogled njegov je zloben in temen. Izgleda kakor rojen hudodelec. Oblečen je kakor laški delavec, ima modro srajco, temno obleko in majhen, črn klobuk. Lucheni je anarhist, ter se je mnogo klatil, po svetu. Služil je v italijanski vojni, pomagal pri porazu v Afriki; v vojni se je baje vedel dobro in ni bil kaznovan. Bil je tudi na Dunaju, z Dunaja je šel v Pesto, kjer je dvakrat videl našo cesarico. Z Pešte ga je italijanski konzul poslal v Reko, odkoder je hodil peš v Trst. V Trstu ga je dal zapreti ital. konzul, ter so ga s silo iztirali do meja. Potem se je klatil največ po Švici ter se pridno udeleževal anarhističkih shodov. Vede se vedno prav odurno in brez-čutno, ter ne kaže niti najmanjšega znaka ke-sanja. Pri preiskavi je izjavil da bi bil umoril tudi italijanskega kralja, ako bi biti mogel. Že pred dvema mesecema je imela neka skupina anarhistov posvetovanje v Curihu, na katerem so sklenili, da vsaj da 1. oktobra mora pasti jedna vladajočih glav. Jeden sozarotnikov je izdal vso stvar; sum pa je padel na Luchenija. Ker so pred kratkim zopet to očitali Lucheniju, se je razsrdil ter odšel vskliknivši: „Tovariši, prisezan vam, da v 14 dneh ubijem kakega kralja ali kako kraljico!“ Upraskan francoski izjavil je, da ne razume, in hotel pokazati, da je Italijan.

Morilec bode sojen po postavah genevskega kantona, katere izključujejo smrtno obsodbo. Obsojen bode torej le v dosmrtno ječo. Premila kazen za tako zver v človeški podobi.

Cesar.

Prvo vest o grozni nesreči je Njega Veličanstvu, ki je tedaj bival v Schönbrunn, donesel glavni pobočnik grof Paar. Ko je zvedel o grozni smrti svoje soproge, vskliknil je potrtega srca: „Torej tudi najhujše me je moralo zadeti.“ Takoj je izrazil željo, da bi kmalu prišli njegovi otroci k njemu. Njegova najmlajša hči, nadvojvodinja Marija Valerija je bila prva pri njem. Dasi sama tolažbe potrebna, tolaži svojega potrtega očeta z neumorno ljubeznivostjo. Svetli cesar prenaša ta veliki udarec z občudovanja vredno udanostjo. Krepi pa ga v tej boli živa vera, katera plamti v njegovi duši, ter zaupanje v Boga. Prejel je sv. zakramente, ter udan v voljo božjo izvršuje vse redne posle in sprejema vse brzojavke, ki mu dohajajo iz celega sveta. Da v živi veri je naš presvetli cesar našel moč, da more tako krepko prenašati pregrozni udarec. Na sožalno brzojavko sv. Očeta odgovoril je naš vladar:

„V grozni nesreči, katera je zadela mene in mojo družino so me močno potolažile in pokrepčale besede Vaše Svetosti, besede polne

tožno naznanjali, da se sedaj pokopuje ona, ki si je znala pridobiti srca vseh, ona, ki je poznala samo dela usmiljenja in ljubezni, a morala, žal, pasti kot nedolžna žrtev anarhistične razdivjanosti. Premnogo oko se je porosilo, premnogo srce zadržalo ob spominu na nesrečnega cesarja, ki sam mré prebitke bolesti ob zastoru življenja preljubljene mu družice. In v tem sočutju, kakor da ne najde utehe na tožnih ulicah, je ljudstvo hite- lo v cerkve, in tu družilo svoje prošnje in vzdihne v en klic, ki naj bi prodl do vsemočnega Očeta, v glasen klic, naj sprejme v svoje sijajne višnje dušo Nje, katera je v življenju že itak morala iz- piti premnogo kupo bridkosti. Ali mno- žica je molila tudi za Njega, kateremu je bila siloma iztrgana družica in teši- teljica v dnovih toge in bolesti, molila je za svojega cesarja, naj ga Bog uteši, utrdi in ohrani avstrijskim narodom do skrajnih mej človeškega življenja.

Res, sočutje do umorjene cesarice in nesrečnega cesarja je združilo vse pre- bivalce goriškega mesta brez razlike na- rodnosti. Drug je z drugim tekmoval, kako bi lepše izrazil svoje sožalje, vse je pričalo te dni o jednem čutu, ki pre- šinja srca vseh, o čutu udanosti do pre- minole vladarice.

In sedaj počiva pokojnica na Dunaju pri oo. kapucinskih na strani svojega sina Rudolfa. Preminola je, a nje spomin bo trajno živel v zgodovini avstrijskih na- rodov, katerim je bila ljubeča mati. Mi pa, ki smo poznali njo in nje dela, zdru- žimo svoje prošnje v iskreno molitev. „Daj, Oče, da se ona veseli pri Tebi ne- beške sreče, podeli ji tam oni mir in ono radost, katere ni živela med nami!“

Sentinella in umor cesarice. Vsi listi so z gorkimi besedami pisali o gro- zovitem dogodku, ki je pretresel ves svet. V znamenje žalosti so izšle njih prve številke po tem dogodku več ali manj črno obrobiljene. Omenili so vrline visoke gospe — pokazali so vsaj na zunanje, da izhajajo še v Avstriji.

Toliko bolj nas je spekle, ko smo prejeli v roke „Sentinello“ od srede.

List, kateri je polnil svoje strani za Zolo, kateri se spominja proti av- strijskih slavnosti z več kakor simpatijo, kateri ve za vsako barabo v Italiji „milostno“ odkaže grozni čin, poldrugi predal svojega lista. Nima znamenja, tu- di črtice ne, žalne oblike. No, to naj že bo, mi bomo gotovo zadnji, kateri bomo gledali na zunanosti. A žalibog le pre- dobro poznamo duh, kateri veje iz sen- tinellinih predalov, kateri je duh ireden- te. Ta je razlita skrito in očitneje v vsakem listu. V tem duhu vzgaja nade- budno svojo „gioventù liberale italiana“.

Že večkrat smo spozorili v našem listu na rovanje tega lista, kateri ni vedel nikdar za godovne dneve naših veličanstev, pač pa opozoril na enake reči v blaženem kraljestvu bankerotov in „fabrike anarhistov“.

Enako tudi sedaj ne pozna naše cesarice, ampak pravi le avstrijska cesarica. Tako piše, kakor bi izhajala kje v najoddaljenem kraljestvu tega sveta. Okoli tega lista se zbirajo „cvet“ itali- janstva, katero družijo sovraštvo do slo- venstva, zvestega svojemu vladarju. Ke- daj pač pride čas, da bodo to doznali tudi kje drugje!?

Posebno sožalje kažejo Ogri, ka- teri so že začeli nabirati doneske za spomenik radi naklonjenosti umrle cesa- rice in kraljice do onstranske državne polovice.

Tandem aliquando — vendar en- krat, morali smo reči, ko smo iz gotovega vira slišali, da je mesto prisiljeno od- preti slov. šolo. Imenovalo je mesto učiteljske moči in raspisalo vpisovanje, ka- kor prejšnja leta Podturen v katineljevo vojašnico. G. voditelj Domenis je čakal in čakal in vpisal 1, reci enega otroka. Tedaj — slov. otrok v Gorici ni. Ali od dež. š. sveta je mesto dobilo nalogo da mora do 6. sept. priskrbeti prostore, (ne podturenske vojašnice) za slov. šolo. Mesto tega ni storilo. Od zgoraj je do- šel nov ukaz. Začelo je novo vpisovanje. Zdaj so prišli na dan naši otroci, kate- rim je mesto toliko let trdovratno odre- kalo šolo; vpisalo se jih je do sedaj blizo petsto. Do sedaj so odločeni učni prostori v ulici Barzelini dosedanjih „Slo- ginih zavodov.“

Danes — ponedeljek — imeli so otroci začetno sv. mašo. Ogromno število otrok vodili so od mesta imenovana 2 učitelja in 2 učiteljici. Očividno 500 otrok ne spravijo v štiri razrede. Kaj ukrenejo smo radovedni. Za nas pa je to zmagovalje. Tako po zmago v boj! Pravica mora zmagati!

Napad na italijanskega kralje- viča Brzjav je raznesel vest, katero

so prinesli vsi listi, da sta anarhista Carlo Caviglio in Adolfo Tizzi iz Italije nameravala umoriti in tudi napadla ita- lijanskega kraljeviča, ko se je peljal na Dunaj k pogrebu r. cesarice. Vsa prog, koder se je vozil kraljevič je bila močno zavarovana.

Ta vest se povsem ne potrjuje. Iz Švice so namreč brzjavili, da sta ušla dva znana anarhista, in to je tako raz- burilo duhove in dalo povod oni vesti. Enega omenjenih anarhistov so prijeli v Ljubnu Štajerskem. — Z dobrega na- mena, na sprehod gotovo nista prišla v Avstrijo. Prihodnost pokaže!

Nagla smert. V lekarnici Giron- coli-jevi je umrl nagle smrti Jacob Negri, kateri se je dal prepeljati v lekarno, v kateri je lekarnar njegov zēt Agapito in tam padel. Trije zdravniki ki so pri- hiteli so le potrdili — smrt.

Umor. Blizo železniškega mosta najdlji so v meji in pokrito z listjem truplo mladega moža Maksimilijana Frischkovitsa, Nemca iz Ljubljane. Tri glo- boke rane in razbita glava je kazala, da je mož žrtva grozovitega zločina. Policija vrlo preiskuje in kaže, da je na sledu roparju-morilcu. Frischkovits je bil uradnik v papirnici.

Hude demonstracije so bile po- vodom zavratnega umora v Trstu. Že v nedeljo večer so se zbrale velike množice ljudstva, ki so se vedno množile in s klici „Živijo Avstrija! abbasso gli assas- sini! fuori gli Italiani“ krožile po mestu. V gledališčih so bile predstave; morali so jih ustaviti. Pobili so veliko oken; razgrajali so posebno pred gledališčem „Rossetti“ pred „Piccolovim“ uredni- štvom in pred „Unione ginastica“, kjer se osredotočuje iredentistično gibanje v Trstu. Nemiri so se vedno ponavljali. Silno pa so zbruhile demonstracije v torek zvečer. Prišlo je do resnih spopa- dov, in kakor do obleganja „Ginastice“. Zbral se je tam cvet iredentstva. Kli- cali so ti neodrešenci: „Evviva l'anar- chismo! Abbasso il lutto! Avanti!“ Bilo jih okoli 300 okoli pa neštete mno- žice. Policija in vojaštvo sta potisnila vso ginastično zalego na dvorišče poli- cijskega nadzorništva in zajela, tako z enim mahom okoli 300 razgrajavev. Med njimi je tudi več odličnih italijanskih voditeljev dr. Angeli, Hortis, štirje Ra- skovich. Pri preiskavi prišlo je mnogo zanimivega na dan; revolverji, noži in drugega orožja. — „Piccolu“ so razbili razgrajavi 2 veliki šipi v vrednosti 500 fl. — Zdaj je že precej mirno.

Iz Ljubljane so odslovili vse ita- lijanske delavce iz kraljestva. Nastali so hudi pretepi, kri je tekla. Italijani so bežali na grad. Vojski so s silo napra- vili red. Na stotine, kakor lastovke gredo delavci v Italijo možit že tako izstra- dane delavske množice. „Corriere“ pravi, da gredo povečat število onih ki ozna- nujejo barbarsko ravnanje Slovencev.

Nemiri so se pojavili tudi v Ba- tujah, kjer so obrnili svojo ost zoper znanega goriškega Italijana Muliča, ki ima ob Vipavi svojo kovačnico. 18. t. m. je šla iz Gorice tja kompanija vojakov.

Tudi v Furlaniji so se pojavili v nekaterih krajih nemiri. Tako v Tr- žiču, Foljanu, Zagraju Korminu.

„Alarm“. Velik strah je prevzel mesto v sredo zvečer. Nenadoma, okoli sedme zvečer zatrobil je vojak pred vojašnico na Travniku „alarm“. Vse je bi- lo zbegano, vojski tudi iz drugih vojašnic so leteli v polni opravi skupaj; nobeden ni vedel zakaj. Dve kompaniji so se od- pravile proti kolodvoru. Mir je nastal, ko so zvedeli da so šli radi izgredov v Nabrežino.

Proti Italijanom so bili v torek zvečer in sredo predpoldne hudi izgredi tudi v Nabrežini. Več kakor 500 delav- cev se je zbralo, upilo, razgrajalo; ka- menje je letelo na vse strani. Iz kame- nolomov so pregnali vse delavce iz Ita- lije. Mnogo je ranjenih. Mir je nastal, ko so podjetniki odslovili it. delavce.

Letni zbor podružniče sv. Cirila in Metoda v Kobaridu bo dne 29 sep- tembra ob 2 popoldne v gostilni pri g. Mašernu.

Zahvala.

Delavci v tvornici prebl. g. A. Mo- zerja na Rojcah zahvaljujejo se stem javno svojemu ljudomilemu gospodarju za skrb, katero goji do njih, posebe še, da jim je ustanovil blagajnico, katero sam od čistega dobička zalaga, iz katere bodo dobivali podporo bolni, onemogli in stari delavci. V to blagajnico je zopet zdaj ob smrti presvitle cesarice Elizabete položil 50 gl. Bog povrni stotero.

V imenu delavcev

Blažica Matevž

P. n:

velečastitim gospodom duhovnikom

dovoljujem si naznanjati, da sem ravnokar dobil

veliko zalogo:

I. novih katekizmov, katere je predpisal prečastiti nadškofjski ordina- rijat za poučevanje krščanskega nauka; II. podobice raznih svetnikov in svetnic s podpisanim slovenskim imenom in nekatere s slovensko molitvijo zadej. Podobice so jako lepe in primerne za spominke in darila otrokom in so zelo nizke cene, 100 od 30 kr. do 2 gl.

III. Priročna knjiga (liber inten- tionum) za vpisovanje sv. maš;

IV. papir, kovert, peresa itd. do najboljših in naj finejše vrste.

vse po najnižih cenah.

Katekizmi in druge šolske knjige proti plačilu 5 kr. odbitka na goldinarju.

Za naročila priporočam se najljud- neje ter bivam

odličnim spoštovanjem u dani.

G. Likar.

V Gorici, 19. sept. 1898.

Ed. Pavlin,

v Gorici

v Nunskih ulicah št. 10.

nasproti gostilne „Belega Zajca“ usoja priporočiti preč. duhovščini in sl. ob- činstvu svojo veliko zalogo nagrobnih vencev vsake vrste, rož za cerkve, palm, šopkov za nove maše in poroke, voščenih sveč, mrtvaških oblek, rakev vsake veli- kosti, zlatih čerk, lesenih stajal za pal- me, zlatih loncev, svilnatih trakov vsake širjave in barv, črno rumenih, trobojnic bisernih vencov, papirja (manšete) za šopke, papirja v vsakih barvah za izde- lovanje cvetlic.

Belega in črnega papirja in zlatih nog za rakev, zlata za olepšanje.

Vse po najnižih cenah

Opozarjam tudi da tiskam črke na perilo in sprejemam vsa v to stroko spa- dajoča dela.

FRANC LEBAN

srebrar v Gorici

ulice Municipio št. 8.

Priporoča se prečastiti duhovščini cer- kvenim predstojništvom in podpirateljem domače umetnosti v najnatančnejše izde- lovanje monštranc ciborjev, kelihov, tabernakelj- nov i. t. d.

Strelovode iz bakra v ognju pozlačene najboljše iznajdbe, kakor tudi vsakovrstno popravo in pozlačenje.

Staro blago popravi, pozlati in po- srebri. Vse iz najboljše kovine v poljub- nem slogu in po nizki ceni.

Svoji k svojim!

E. ŠUSTERŠIČ & C.

v Stolni ulici št. 13 nasproti veliki cerkvi.

Usojata si priporočati slav. občinstvu in rojakom svojo

Veliko zaloga krojnega (manifakturnega) blaga

vsake vrste za možke in ženske obleke, kakor tudi vsake vrste modernega blaga za vsak stan, perilo in cvilih iz prvih tovaren, volno in žimo za blazinej itd.

Vse se prodaja po jako znižanih cenah in se ne bojimo nobene kon- kurence. Postrežba je točna.

Svoji k svojim!

Franc Palik

v GORICI — Nunska ulica št. 17 — GORICI

Izdeluje po najnovejšem načinu ali sistemu sti- skalne stroje za grozdje in sadje. Vijaki so iz naj- boljšega jekla, podnožje ali stojali z vlitega železa. Jamči naj bolje in točno postrežbo. Lastni izdelki.

Cene in velikosti stiskalnic po velikostih koša. Koš za litrov 200 razdeljen na 2 dela 95 gl., koš za litrov 320 razdeljen na dva dela 118 gl., koš za litrov 350 razdeljen na 2 dela 126 gl., koš za li- trov 600 razdeljen na 2 dela 160 gl., koš za litrov 800 razdeljen na 4 dele 190 goldinarjev.

Vsaki naj se prepriča

Vsaki naj se prepriča